

Tárgytematika / Course Description**Magyarország társadalomtörténete**

AKNB_SSTM116

Tárgyfelelős neve /**Teacher's name:** dr. Simonik Péter**Félév / Semester:** 2022/23/2**Beszámolási forma /****Assesment:** Folyamatos számonkérés**Tárgy heti óraszám /****Teaching hours(week):** 2/0/0**Tárgy féléves óraszám /****Teaching hours(sem.):** 0/0/0**OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE**

A kurzus során a hallgatók megismerkednek a társadalmi változások alapvető történeti motívumaival, illetve kiemelten a magyar társadalom fejlődésének, konfliktusainak – hangsúlyosan a XIX. századtól napjainkig húzódó- történelmi gyökereivel és összefüggéseivel, valamint a modernizáció és a polgárosodás folyamatát meghatározó tényezőkkel.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Alapfogalmak, elméleti bevezető
Népesség és család a XIX-XX. században
Magyarország településszerkezetének változásai és a migráció a XIX-XX. Században
Társadalmi rang és presztízs
Társadalmi mobilitási folyamatok a XIX. században
Vallási és etnikai kisebbségek
A trianoni döntés gazdasági, politikai és társadalmi hatásai
A magyar munkásosztály helyzete

A mezőgazdasági munkavállalók helyzete
A politikai, katonai és gazdasági elit
Életmód
Elitváltás a II. világháború után
A városi munkásság
Falvak és városok 1945 után

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A kurzus eredményes teljesítésének feltétele (aláírás) az órai aktivitás, valamint két, otthon elkészítendő feladat határidőre történő leadása nyomtatott formában, a szorgalmi időszak utolsó előtti hetében. A hallgatók érdemjegyét a leadott dolgozatok színvonala határozza meg (a két dolgozat átlaga). A tárgy keretében minden hallgatónak meg kell néznie Szabó István: A napfény íze c. filmjét, amelyről egy társadalomtörténeti szempontú elemzést kell készíteniük 5-7 oldal terjedelemben (nem tartalomleírást kell készíteni!). Az előbbihez hasonló módon a kötelező szakirodalmakban olvasottak segítségével életút-interjút kell készíteni egy min. 60 év feletti személlyel (családi körülmények, szülők, testvérek, lakáshelyzet, iskolaválasztás, pályaválasztás, munkahelyek, családalapítás, párválasztás, szabadidő stb. témákat érintve), majd az interjú révén összegyűjtött adatok segítségével össze kell vetni a hallottakat a Gyáni és a Valuch könyvekben olvasottakkal. Az így összeállított elemzést 5-10 oldalban Times New Roman betűtípussal, 12-es betűmérettel, 1,5-es sorközzel, megfelelő hivatkozásokkal ellátva kell elkészíteni és a filmelemzéssel együtt az oktatónak leadni vagy postai úton megküldeni.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig, Osiris Kiadó Budapest 1998.

Valuch Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében, Osiris Kiadó Budapest 2001.

A magyar ugar (szerk.: Léderer Pál) ELTE – T-TWINS Kiadó, Budapest 1991.

Az úri Magyarország (szerk.: Léderer Pál) ELTE – Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület – T-TWINS

Kiadó, Budapest 1993.

Így laktunk Pannóniában (szerk.: Léderer Pál) ELTE – T-TWINS Kiadó, Budapest 1992.

Magyarország társadalomtörténete 1945-1989. (szerk.: Fokasz Nikosz – Örkény Antal), Új Mandátum Könyvkiadó Budapest 1999.